

SPOLOK PRIATEĽOV TURZOVKY INFORMUJE

ROČNÍK XIX.

č.7 (220)

Pripravil: IVAN GAJDIČIAR st.

Predchádzajúce dve kapitoly voľného rozprávania o široko rozvetvenom rode Mudříkovcov sme zakončili výzvou príslušníkom tohto rodu, aby svojimi príspevkami túto pestrú mozaiku doplnili. Ozval sa nám **Ing. ŠTEFAN MUDRÍK** a poslal nám informácie o Mudříkovcoch, ktorých sa predchádzajúce rozprávania dotkli len okrajovo, ale on o nich nazhromaždil množstvo zaujímavých údajov. Sme mu vďační za jeho príspevok a sme radi, že vďaka nemu môžeme zverejniť mená aj iných Mudříkovcov, ktorí podľa neho buď „niečo znamenali“, boli čímsi výnimoční, mali zaujímavú životnú púť, alebo ich potomkovia sa stali slávnymi.

MUDRÍKOVCI z Hlavíc (3)

Ján Mudrík (*1858) syn Adama a Evy, r. Holazovej, ktorý sa koncom 19. storočia odsťahoval do Veľkého Rovného mal s manželkou Annou, r. Skrajankovou (*1877) celkom 9 detí. Najstarší syn **Ján (*1898)** sa oženil s Pavlinou Kondrčíkovou (*1900) a mali syna **Pavla (*1923)**, ktorý bol súdnym radcom na Okresnom súde v Žiline. Mali syna **Pavla**, ktorého manželka Valéria je známou majiteľkou slovenskej umelecko-módnej agentúry pripravujúcej dievčatá na Miss Slovensko a zabezpečuje vystúpenia známych zahraničných hudobných interpretov.

Spomenieme aj **Jozefa Mudríka (*1934)** bývalého viceguvernera Národnej banky Slovenska a prvého prezidenta Všeobecnej úverovej banky, ktorý sa narodil v Hlohovci. Bol synom **Jozefa (*1897)**, prednostu stanice a Františky, r. Strniskovej (*1899). Počas svojich študentských čias v Bratislave u nich prebýval „na priváte“ aj PhMr. Rudolf Mudrík, známy turzovský lekárnik. Bolo to od Jozefovej matky veľmi šľachetné, nakoľko bola už vdovou a vychovávala ešte dve zo svojich štyroch detí. Dopomohlo k tomu dozaista aj to, že Rudolf ako polosirota po známom turzovskom másiarovi bol vzdialeným príbuzným Jozefa a ich rodičia sa dobre poznali. Konkrétne, Rudolfov starý otec Jozef (boženík) bol bratrancom **Antona Mudríka (*1870)** Jozefovho starého otca, ktorý mal za manželku Zuzanu, r. Hrtúsovú (*1872), pochádzajúcu z Turzovky - Predmiera a podľa ktorej na odlišenie od iných Mudříkovcov mali prídome „Hrtušcoci“.

K tomuto rodu Mudříkovcov je potrebné ešte dodať, že najmladší brat Jozefa (boženíka) **Matej (*1859)** sa priženil do Turzovky - Vyšného Konca a zobrať si Evu r. Salajovú (*1863). Mali spolu tri deti, najstarší **Filip (*1885)** si zobrať za manželku Barboru, r. Polkovú (*1884), dcéru Terézie Polkovej z Hlavíc. Mali spolu šesť synov, niektorí zomreli ešte v detskom veku. U tejto rodiny je pozoruhodná skutočnosť, že najstarší syn **Ondrej (*1913)** padol v druhej svetovej vojne na Semeteši v roku 1945. Turzovská matrika to priamo uvádza pri jeho úmrtí, ale vo verejnosti a ani v literatúre sa to nikdy neuvádzalo a ani sa o tom nerozprávalo. Za akých okolností to bolo, vedel iba jeho brat **Vincent (*1922)**, ten ale nechcel o tom nikomu rozprávať. Ďalší brat **Štefan (*1917)** žil povedľa kostola v Turzovke a zomrel slobodný v osemdesiatych rokoch minulého storočia.

Z Mudříkovcov, ktorí sú známi nielen v Turzovke ale aj na Slovensku, možno spomenúť aj potomkov po **Adamovi (Hruška) (*1822)** a Anne r. Tuhovčákovej (*1838). Z ich 9 detí (najskôr mal dve s Máriou Hvizďákovou (*1826) autor článku vybral štyroch: **Ján (*1860)**, zobrať si za manželku Agnesu, r. Halagačkovú (*1866). Prestažovali sa a kúpili dom v Turzovke - Závodi, kde ich potomkovia žijú dodnes. Jánova mladšia sestra **Zoňa (*1864)** si zobrať za manželku tiež **Jána Mudríka (*1854)**, syna Juraja a Anny r. Bečákovovej a jej potomkom je už v predchádzajúcich častiach uvedená nadaná heligonkárka Vlasta Mudříková. Sestra Žofiného manžela Jána, Katarína (*1858), sa vydala za **Jakuba Hrtúsa Jurinu (*1857)**,

starého otca známeho exilového spisovateľa Pavla Hrtúsa - Jurinu, podľa ktorého je pomenovaná aj Celoslovenská literárna súťaž v duchovnej poézii a próze „Jurinova jeseň“. Vnuk Pavol sa o nej vo svojich dielach veľmi úctivo vyjadroval.

Ďalší brat z uvedenej rodiny **Peter (*1867)**, sa oženil s Magdalénou, r. Polkovou (*1870) a v 10 - tých rokoch minulého storočia sa odsťahovali spolu s deťmi do Violína pri Komárne. Mali dvoch synov a jednu dcéru, ktorá ako dieťa zomrela. Syn **Ján (*1900)** sa už vo Violíne oženil s Veronikou, r. Fuček - Fatura (*1904), dcérou Martina a Evy r. Stoligovej z Vrch Hlinenej z placu od Stoligov. Druhý syn **Pavol (*1906)** sa oženil s Turzovčankou Veronikou, r. Prasičákovou (*1910) dcérou Juraja a Margity r. Polkovej z Riečok. Pavla v roku 1966 po povodni vo Violíne vytopilo a presťahoval sa do Vinodolu pri Nitre. Ján, ktorého dom povodeň vo Violíne nezasiahla mal jednu dcéru a dvoch

synov. Prvým synom bol **Jozef (*1920)**, v štyridsiatich rokoch sa presťahoval do Ivánky pri Dunaji. Mal len jedného syna Jozefa, ktorý bol mimoriadnym profesorom a prodekanom na technologickej fakulte Technickej univerzity Bratislava so sídlom v Trnave. Druhou bola dcéra Mária (*1922), vydala sa za Jozefa Chrbíka, ktorého rodičia tiež pochádzali z Turzovky a zostali vo Violíne. Mali spolu päť detí: Helenu, Jaroslava, Jozefa, Vieru a Annu. Dcéra Helena sa vydala za Jána Fučeka a až do dôchodku bola učiteľkou vo Violíne. Pomáhala aj Marianovi Kobolkovi pri príprave série článkov SPOMIENKY NA VIOLÍN ktoré boli v roku 2014 uverejňované na tejto novinovej strane. S Mariánom Kobolkom boli vo Violíne neďaleké susedia. Tretím bol syn **Štefan (*1924)**, ten sa za bratom presťahoval tiež do Ivánky pri Dunaji. Mal len jedného syna **Vladimíra**, ktorý je dlhoročným a významným kameramanom Slovenskej televízie v Bratislave.

Jozef a Štefan Mudríkovi ako svadobčania

Ďalší brat Petra, **František (*1870)**, sa oženil s Evou, r. Papíkovou (*1870) z Vrch Predmiera a po svadbe sa presťahovali do Turzovky - Vyšný Koniec, neskôr do Dlhej nad Kysucou. Mali spolu päť detí, prvé štyri mali do roku 1904 a v roku 1913 mali ešte jedno. Tento odstup bol podľa vyjadrenia jeho vnuka Jozefa Mudríka zo Žiliny z roku 2001 spôsobený tým, že v roku 1904 odišiel do Ruska s partiou drotárov a vrátil sa až v roku 1913. Vnuk Jozef Mudrík tiež uviedol, že počas pobytu v Rusku tam jeho starý otec František mal s miestnou ženou ešte ďalších päť detí a na rozdiel od iných drotárov sa vrátil domov chudobný.

Málokto vie, že mudríkovské korene má aj známy slovenský športovec, olympionik MICHAL MARTIKÁN (viď foto).

Katarína Mudríková (*1882) dcéra Jána a Magdalény r. Stopkovej si zobrať za manžela Petra Bečáka (*1973) z Hlavíc. Mali spolu dcéru **Annu (*1900)** o ktorú sa však starala už druhá manželka Petra, Eva, r. Pavlíková (*1881), dcéra Pavla a Doroty r. Jarošovej z Vrch Predmiera, pretože manželka Katarína pri pôrode zomrela. Peter sa presťahoval k Pavlíkovcom a spolu s druhou manželkou Annou vychovávali. Táto sa v roku 1923 vydala za **Jozefa**

Martikána z Lodna. Mali dve deti, prvého mali **Jozefa (*1924)**, ktorý zostal sirotou, pretože zakrátko umreli obaja rodičia. Starala sa o neho nevlastná babička - „Pavlikuľa“, ako ju sám familiárne prezýval. Od 15 - tich rokov sa šiel učiť „do sveta“ a keď dospel, opäť sa vrátil na Kysuce. Oženil sa do Vysokej nad Kysucou - Semeteša, s manželkou mali dvoch synov a jednu dcéru. Prestažovali sa do Žiliny, najmladší syn **Jozef** sa oženil do Liptovského Mikuláša a v roku 1980 sa mu narodil syn **Michal**, ktorý je niekoľkonásobným olympijským víťazom a medailistom.

ŠTATÚT

pre udeľovanie Pamätnej medaily palatína Juraja Turza

I. Počnúc rokom 2017, ktorý je rokom 450 výročia narodenia zakladateľa Turzovky, udeľuje občianske združenie SPOLOK PRIATEĽOV TURZOVKY Pamätnú medailu palatína Juraja Turza.

II. Medaila je z pestrého kovu, patinovaná, má priemer 6 cm a je uložená v etui z modrého zamatu. Medailu vydal Spolok priateľov Turzovky, vyradila ju Štátna mincovňa v Kremnici podľa návrhu akademického sochára Mariana Hruština. Na avere medaily je reliéfny portrét palatína, kruhový nápis „Palatín Juraj Turzo“ a rok jeho narodenia „1567“ a rok úmrtia „1616“. Na reverze medaily je logo Spolku - erb mesta Turzovka s polkruhovým nápisom Spolok priateľov Turzovky a veľký kruhový nápis OMNE TRINUM PERFECTUM, prevzatý zo starej pečate obce Turzovka, ktorý je od roku 1999 súčasťou vlajky Spolku.

III. Medaila sa udeľuje spravidla členom Spolku na výročnej členskej schôdzi, pri ich životných jubileách, významných udalostiach a slávnostných príležitostiach za dlhoročné členstvo, za osobitné zásluhy o činnosť a reprezentáciu Spolku a za reprezentáciu mesta Turzovka.

IV. Medaila sa udeľuje spravidla na návrh Výkonného výboru Spolku, na návrh prezidenta Spolku a na písomne odôvodnený návrh každého člena Spolku.

V. Medailu je možné udeliť výnimočne aj nečlenom Spolku, ak sa odôvodnený návrh týka osobitných zásluh o rozvoj mesta, jeho reprezentáciu a šírenie jeho dobrého mena. O udelení medaily nečlenom Spolku sa rozhoduje na návrh prezidenta Spolku vo Výkonnom výbore a medailu je možné udeliť kedykoľvek v priebehu roka.

VI. Pamätnú medailu palatína Juraja Turza je možné udeliť iba jedenkrát, o vyznamenaných sa vedie osobitná evidencia, v ktorej je zaznamenané meno oceneného, popis jeho zásluhy a dátum udelenia medaily. Záznam je totožný s nápisom na štítiku v etui medaile, ktorý podpisuje prezident Spolku.

VII. Tento Štatút pre udeľovanie medaily bol prerokovaný a schválený na základe Uznesenia VČS zo dňa 13.8.2016 na zasadaní Výkonného výboru Spolku 20.4.2017, ktorým dňom vstupuje do platnosti.

BLAHOŽELÁME

V júli oslávia okrúhle narodeniny členovia Spolku

PATRIK SUHRADA, Turzovka

PhDr. RÓBERT VIŠNOVSKÝ, Bratislava

Jubilantom želáme všetko najlepšie, najmä pevné zdravie a do ďalších rokov veľa úspechov a životnej pohody. Aj touto cestou im ďakujeme za všetko, čo v prospech Spolku doteraz vykonali

POZVÁNKY

Pozývame Vás na dvanásť rezbársky plenér **DREVENÉ TAJOMSTVÁ**, ktorého organizátorom je náš Spolok v spolupráci s Mestom Turzovka. Uskutoční sa v **dňoch 4. - 7. júla 2017**. Jeho hlavným poslaním je snaha **zachrániť torzo 250 ročnej lipy v centre mesta** pri prístavnom stĺpe Sv. Jána Nepomuckého, ktorú vlani strhla veľká víchrica. Mohutný kmeň lipy bol vyplnený hmotou, ktorá zastaví prebiehajúce hnilobné procesy a rezbári do neho vykresú **oválne reliéfy, pripomínajúce niektoré etapy histórie Turzovky**. Zostávajúca časť kmeňa posluží ako materiál na zhotovenie drevenej plastiky, o ktorej bude rozhodnuté až v čase konania plenéru, keď sa tento kmeň oddelí a vyhodnotí jeho stav. Celé dielo bude následne chránené štýlovou šindľovou strieškou tak, aby sa priestor výtvarne zjednotil. Veríme, že sa dielo podarí a Turzovčania i návštevníci mesta ho prijmu za svoje rovnako, ako všetky doterajšie diela ľudového rezbárstva, ktoré v meste zostali po doterajších plenéroch rezbárov z beskydskej oblasti.

Podarí sa našmu súťažnému družstvu česťne obstať aj v tohtoročnej súťaži **O NAJLEPŠÍ GULÁŠ? Prídte sa o tom presvedčiť do športového areálu v Turzovke - Závodi, v sobotu 15. júla 2017**. Pozývame najmä členov Spolku, pre ktorých sú pripravené kulinárske ochutnávky a výdatné občerstvenie.

PRIPOMÍNAME SI

V stredu 19. júla 2017 uplynie 95 rokov od času, čo sa v Turzovke narodil novinár

PAVEL KRÍŠČAK

Jeho otcom bol Štefan Kriščak, matkou Veronika, rodená Jerglíková, pracovať začal ihneď po vychodení ľudovej školy. Počas 2. svetovej vojny sa dostal do zajateckého tábora v Rakúsku, po oslobodení pracoval vo viacerých profesiách na Ostravsku. V r. 1949 - 50 bol redaktorom a vedúcim ekonomického oddelenia denníka *Práce* v Ostrave. V r. 1952 viedol závodný denník *Den výstavby* NHKG v Ostrave - Kunčičiach. Od roku 1954 bol tajomníkom MNV v Turzovke. Od roku 1955 bol vedúcim redaktorom okresných roľníckych novín *Nový roľník* v Čadci, od roku 1959 okresných novín *Podbeskydian*, od r. 1960 do r. 1970 redaktor okresných novín *Za nové Kysuce*. Známou sa stala najmä jeho fiktívna postava KMOTRA FAJKU. V dlhoročnej novinárskej činnosti zviditeľňoval Kysuce a rodnú Turzovku. Zachoval si pevné životné postoje aj v neľahkej dobe, keď práve v ich mene musel opustiť novinársku prácu, ktorú mal nadovšetko rád. Po nútenom odchode z redakcie pracoval ako robotník až do odchodu do dôchodku v roku 1982. Zomrel 28. mája 2003.